

EUROOPA KAUBAMÄRGI JA DISAINI INFOKIRI

Patendiamet nr 2-2012

Käesolev infokiri annab ülevaate nendest lähiaja olulisematest muudatustest ja uuendustest OHIM-i tegevuses, mis puudutavad ühenduse kaubamärgi ja disainilahenduse taotlejat ja omanikku. Oluline uudis, mida infokirjas võib esile tuua, puudutab institutsiooni intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskus, mis on alates käesoleva aasta 5. juunist liidetud Siseturu Ühtlustamise Ametiga. Tegemist on institutsiooniga, mille oluliseks eesmärgiks on hõlbustada ja toetada liikmesriikide ametiasutuste, erasektori ja liidu institutsioonide tegevust direktiiviga 2004/48/EÜ hõlmatud intellektuaalomandi õiguste rikkumise vastases võitluses. Loodetavasti võimaldab vaatluskeskus Siseturu Ühtlustamise Ameti toel senisest efektiivsemalt kaitsta nii kaubamärgi kui ka disainilahenduse omanike registreeringutest tulenevaid õigusi. OHIM-il on lähitulevikus kavas rikkumiste ennetamiseks ja hõlpsamaks menetlemiseks luua infotehnoloogilisi abivahendeid erinevate andmebaaside näol, aga samuti arendada ja analüüsida koos liikmesriikide ja turuosalistega erinevaid meetmeid õigusrikkumiste täiendavaks vältimiseks.

Lisaks leiavad infokirjas seekord käsitlemist nii kaubamärgi kui ka disainivahenduste lahendamisel Euroopa Kohtule esitatud eelotsuse taotlused, millest olulisem on nii riigisisese kui ka Euroopa Liidu kaubamärgitaotleja kaupade ja teenuste Nizza klassifikatsiooni puudutav otsus. Nimetatud otsuses sedastab kohus üheselt, et kaubamärgi õiguskaitse ulatuse määramise aluseks on ühelt poolt kaubamärgi reproduktsioon ning teisalt kaubad ja teenused, mistõttu ei ole aktsepteeritavad sellised loetelud, mis ei võimalda kaubamärke registreerival ametiasutusel või turuosalisel üheselt määratleda registreerimiseks esitatud kaubamärgi õiguskaitse ulatust. Toodud otsuse valguses peab Siseturu Ühtlustamise Amet oma senised kaupade ja teenuste loetelule esitatavad nõuded viima kooskõlla Euroopa Kohtu otsuses toodud seisukohtadega.

Teemad

- Euroopa Kohtu otsus muutis OHIM-i praktikat Nizza klassifikatsiooni klassipealkirjade käsitlemise osas
- Euroclassi andmebaas aitab klassifitseerimisel
- Intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskus
- Ühenduse disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine
- Euroopa Kohtu seisukoht ühenduse kaubamärgi esitamise kuupäeva määramise osas

Euroopa Kohtu otsus muutis OHIM-i praktikat Nizza klassifikatsiooni klassipealkirjade käsitlemise osas

Analüüsid eelotsuse taotluse küsimusi, mis käsitlesid kaupade ja teenuste klassifitseerimist, leidis Euroopa Kohus 19.06.2012 otsuses C-307/10 IP Translator, et kaubamärgidirektiivi tuleb tõlgendada järgmiselt:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta direktiivi 2008/95/EÜ kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta tuleb tõlgendada nii, et see nõuab, et taotleja määraks piisava selguse ja täpsusega need kaubad ja teenused, mille jaoks kaubamärgi õiguskaitset taotletakse, et pädevad ametiasutused ja ettevõtjad saaksid taotletava õiguskaitse ulatuse kindlaks teha üksnes sel alusel;
- direktiivi 2008/95 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus kasutada 15. juuni 1957. aasta Nizza diplomaatilisel konverentsil sõlmitud märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (viimati läbi vaadatud 13. mail 1977 Genfis ja muudetud 28. septembril 1979) artiklis 1 osutatud klassifikatsiooni klassipäistes olevaid üldnimetusi nende kaupade ja teenuste määramisel, mille jaoks kaubamärgi õiguskaitset taotletakse, tingimusel et niisugune määramine on piisavalt selge ja täpne;
- siseriikliku kaubamärgi taotleja, kes kasutab nende kaupade ja teenuste määramisel, mille suhtes ta kaubamärgi õiguskaitset taotleb, kõiki Nizza klassifikatsiooni konkreetse klassi päises olevaid üldmääratlusi, peab täpsustama, kas tema taotlus hõlmab kõiki asjassepuutuva klassi alfabeetilisse loendisse kuuluvaid kaupu ja teenuseid või üksnes teatavat osa neist kaupadest ja teenustest. Kui taotlus puudutab vaid teatavaid kaupu ja teenuseid, peab taotleja täpsustama, milliseid vastavasse klassi kuuluvaid kaupu ja teenuseid on mõeldud.

Otsus on kättesaadav internetiaadressil <http://curia.europa.eu>.

Kohtu otsuses rõhutatakse, et ühtlustatud praktika Euroopa Liidus kaupade ja teenuste klassifitseerimisel tagab õigusliku kindluse mõlemale poolele – nii taotlejale kui ka teistele turuosalistele.

Otsusest tulenevalt on OHIM asunud välja töötama ühtset raamistikku, mis võimaldaks hinnata Nizza klassifikatsiooni klassipealkirjades toodud terminite ühtset käsitlemist. Selles küsimuses toimus hiljuti ka rahvuslike ametite ja OHIM-i kohtumine Alicante, kus arutati ka kaupade ja teenuste klassifitseerimise praktika harmoniseerimist.

Kohtuotsuses toodud järeldustele vastavalt uuendab OHIM praegu oma taotluste esitamise süsteemi, et luua kasutajasõbralik lahendus nendele taotlejatele, kes soovivad klassipealkirja esitades kaitset saada kõikidele kaupadele ja teenustele, mis on toodud Nizza klassifikaatori alfabeetiliselt loendis.

Kohtu seisukohtadest tulenevalt ei ole välistatud, et taotleja võib kasutada klassipealkirjas toodud termineid, kuid ainult tingimusel, et need on piisavalt selged ja võimaldavad määrata kaubamärgi õiguskaitse ulatuse kaupadest ja teenustest lähtuvalt.

OHIM jätkab esialgu üldjuhul klassipealkirjades toodud üldnimetuste aktsepteerimist, kuid läheneb siiski asjale juhtumipõhiselt, lähtudes sealjuures ameti klassifitseerimise juhendist, mida perioodiliselt uuendatakse ja täiendatakse.

Otsusest tulenevalt ei saa enam ühenduse kaubamärgitaotleja klassipealkirja loetelu esitades automaatselt kaitset kõigile kaupadele ja teenustele, mis on vastavas Nizza klassifikatsiooni klassis toodud. Juhul, kui taotleja esitab kaubamärgitaotluse ja kaupade ja teenuste loetelu on toodud klassi pealkiri, peab taotleja esitama täiendava deklaratsiooni (eestikeelne deklaratsioon on toodud OHIM-i kodulehel), kui soovib kaitset mitte üksnes klassi pealkirjas loetletud kaupadele, vaid kõikidele vastavas klassis loetletud kaupadele ja teenustele.

Selleks et kindlaks määrata, millisel viisil tuleks kaubamärgitaotluse loetelus toodud kaupu või teenuseid täpsustada ning kuidas käsitleda Nizza klassifikatsiooni klassipäises toodud üldiseid termineid, jätkab OHIM praktikate ühtlustamise programmi raames koostööd Euroopa Liidu rahvuslike ametitega.

Euroclassi andmebaas aitab klassifitseerimisel

Kaubamärgitaotluse esitamisel on oluline konkreetselt kindlaks määrata, millistele kaupadele või teenustele kaitset soovitakse. Taotlejate abistamiseks kaupade ja teenuste klassifitseerimisel on Euroopa Siseturu Ühtlustamise Amet loonud Euroclassi andmebaasi, mis aitab taotlejal termineid otsida ning klassifitseerida. Andmebaasi on inkorporeeritud nüüdseks vananenud EuroAce'i ja EuroNice'i rakenduste funktsioonid. Euroclassi projektiga on liitunud mitmed rahvusametid, mis teeb andmebaasi kasutamise kompaktselt ning kasutajasõbralikuks. Nii saavad taotleja ühe andmebaasiotsinguga teada, kas termin on OHIM-is ja projektiga liitunud rahvusametites aktsepteeritav. Termineid on võimalik ka vastavatesse keeltesse tõlkida. Kui otsing ei anna tulemust, pakub andmebaas ise välja lähedasemad terminid otsitavates klassides. Kui taotleja valib kaubamärgitaotlust esitades kauba või teenuse Euroclassi andmebaasist, on garanteeritud, et OHIM aktsepteerib terminit kaupade või teenuste loetelus. Seega on Euroclassi kaubamärgi taotlejale vajalik abivahend, kuna vähendab valesti klassifitseerimisi.

Intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskus

2009. a aprillis asutati Euroopa Komisjoni siseturu ja teenuste peadirektoraadi juures asutus nimega Euroopa võltsimis- ja piraatlusalane vaatluskeskus (vaatluskeskus). OHIM on teinud vaatluskeskusega koostööd alates 2011. aasta aprillist.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2012. a määrusega nr 386/2012 anti OHIM-ile intellektuaalomandi õiguskaitsega seotud ülesannete täitmine, sealhulgas avaliku ja erasektori esindajatest koosneva intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskuse moodustamine. Vaatluskeskus tegutseb OHIM-i juures alates 5. juunist 2012. Vaatluskeskuse tegevust reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. aprilli 2012. a määrus nr 386/2012, millega antakse OHIM-ile intellektuaalomandi õiguskaitsega seotud ülesannete täitmine, sealhulgas avaliku ja erasektori esindajatest koosneva intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskuse moodustamine (ELT L 129, 16.5.2012). Määrus jõustus 5. juunil 2012. Vaatluskeskuse tegevuse suhtes kohaldatakse ühenduse kaubamärgimääruse nr 207/2009 XII jaotise sätteid. Lisaks reguleerivad vaatluskeskuse tegevust OHIM-i juhataja sisemised administratiivjuhendid ja teatised, mis on vajalikud vaatluskeskuse ülesannete täitmiseks. OHIM koostab vaatluskeskuse tegevuse prioriteetide kindlaksmääramiseks igaaastase tööprogrammi, mis peab olema kooskõlas Euroopa Liidu poliitika ja prioriteetidega intellektuaalomandi kaitse valdkonnas.

Vaatluskeskuse eesmärk on hõlbustada ja toetada liikmesriikide ametiasutuste, erasektori ja liidu institutsioonide tegevust direktiiviga 2004/48/EÜ hõlmatud intellektuaalomandi õiguste rikkumise vastases võitluses, edendada arusaamist intellektuaalomandi väärtusest ning toetada teabe vahetamist uute konkurentsivõimeliste ärimudelite osas, mis võimaldaksid kultuuri- ja loomingu seaduslikku pakkumist.

Vaatluskeskusest kujuneb intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste alal teabe ja andmete tippkeskus, mis peaks toimima foorumina, kus saavad kokku riigiasutused ja erasektor, tagades intellektuaalomandi väärtuse ja intellektuaalomandi rikkumise kohta objektiivsete ja usaldusväärsete andmete kogumise, analüüsi ja levitamise; intellektuaalomandi õiguskaitse tagamiseks parimate tavade ja strateegiate väljaselgitamise ja edendamise ning üldsuse teadlikkuse tõstmise intellektuaalomandiga seotud õiguste rikkumise mõju kohta.

Vaatluskeskuse tegevusel kaasab OHIM erasektori esindajate hulgast valiku neist majandusharudest, mida kõige enam intellektuaalomandi rikkumine mõjutab või mis on kõige kogenumad intellektuaalomandi õiguste rikkumise vastases võitluses, kaasates sealjuures õiguste omajate (sh autorite ja muude loovisikute) ning internetivahendajate esindajad. Vaatluskesku-

se ülesannete täitmisel korraldab, haldab ja toetab OHIM vaatluskeskuse egiidi all kogunevate ekspertide, ametiasutuste ja sidusrühmade kohtumisi.

OHIM on arutelusse vaatluskeskuse rolli ja prioriteetide üle kaasanud rahvuslikud intellektuaalomandiametid, kasutajaorganisatsioonid jt huvigrupid. Oma arvamusi vaatluskeskuse rolli ja eesmärkide kohta võivad OHIM-ile esitada ka teised isikud.

Täpsem info huvigruppidele saadetud küsimuste ning OHIM-ile arvamuste esitamise võimaluste kohta võib leida internetilehelt aadressil <http://oami.europa.eu/ows/rw/pages/OBS/observatoryConsultation.en.do>. OHIM ootab huvigruppidelt tagasisidet 6. juuliks 2012.

Saadud tagasiside põhjal töötab OHIM koostöös kaasatud ekspertidega välja vaatluskeskuse tegevusprogrammi aastaks 2013. OHIM-i üks eesmärk on pakkuda rohkem intellektuaalomandialaseid tehnilisi lahendusi, selleks kavatakse vaatluskeskuse tegevuskava elluviimisel rakendada OHIM-i poolt edukalt käivitatud koostöö- ja ühtlustamisprogrammi juures kasutatud projektipõhist lähenemist. Vaatluskeskuse tegevusprogrammi esitletakse huvigruppidele 2012. aasta septembris ning OHIM-i haldusnõukogule 2012. aasta novembris. Tegevuskava elluviimist alustatakse 2013. aasta märtsis.

Vaatluskeskuse tulemuslikumaks tööks arendab OHIM välja infotehnoloogilisi vahendeid, nagu näiteks andmebaasid info vahetamiseks intellektuaalomandi omanike ning intellektuaalomandi kaitsega tegelevate ametite vahel, ning liikmesriikide kohtulahendite andmebaas.

Vaatluskeskuses on samuti ettevalmistamisel õppeprogrammid tolli- ja politseiametnikele ning e-õppemoodulid intellektuaalomandi õiguskaitsest.

Vaatluskeskus viib käesoleval ajal ellu vaatluskeskuse ja OHIM-i vahelise vastastikuse koostöö memorandumi alusel käivitatud tugiprojekte, sh nt üldise informeerituse tõstmine, intellektuaalomandi õiguste kaitsmiseks mõeldud tehniliste vahendite väljatöötamine, intellektuaalomandi alal tegutsevate ametiisikute kompetentsi tõstmine ning kogemuste vahetamine õiguskaitse praktika küsimustes.

Vaatluskeskuse peamised ülesanded on suurendada intellektuaalomandialast teadlikkust, sh edendada arusaamist ja teadlikkust intellektuaalomandi väärtusest ning intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste ulatusest ja mõjust, suurendada teadmisi avaliku ja erasektori parimatest tavadest ning meetoditest intellektuaalomandi kaitsmisel, laiendada intellektuaalomandi õiguskaitse osalevate isikute eriteadmisi ning teha teavitustööd tehniliste vahendite osas, millega saab ära hoida intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumisi, ning arendada ning edendada intellektuaalomandialast teabevahetust ja koostööd, sh pakkuda infotehnoloogilisi süsteeme intellektuaalomandi valdkonnas tegutsevate liikmesriikide ametiasutuste teabevahetuse hõlbustamiseks interneti teel. Samuti on vaatluskeskuse ülesandeks edendada koostööd intellektuaalomandi valdkonnas tegutsevate liikmesriikide ametiasutustega ning edendada rahvusvahelist koostööd kolmandate riikide intellektuaalomandiga tegelevate asutustega

strateegiate koostamiseks ja intellektuaalomandi õiguskaitses vajalike meetodite, oskuste ja vahendite arendamiseks. Vaatluskeskuse ülesannete täitmiseks teeb OHIM muu hulgas järgmisi toiminguid:

- kogub, analüüsib ja levitab andmeid intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste ning intellektuaalomandi majandusliku väärtuse ning panuse kohta, koostades aruandeid ja väljaandeid ning korraldades ja toetades konverentse, üritusi ning kampaaniaid;
- koostab majandusharu, geograafilise piirkonna ja rikitud intellektuaalomandiõiguse liigi alusel eriaruandeid, milles hinnatakse muu hulgas intellektuaalomandiõiguse rikkumise mõju majandusele, ühiskonnale, keskkonnale, ohutusele ja turvalisusele;
- teostab seiret ning levitab teavet uute konkurentsivõimeliste kultuuri ja loomingut toetavate ärimudelite kohta;
- aitab leida ning tutvustab tehnilisi vahendeid ja võrdlustehnikaid, mille abil eristada ehtsaid tooteid võltsitud toodetest;
- osaleb intellektuaalomandi õiguskaitses tegelevaid asutusi ja organisatsioone ühendava elektroonilise teabevahetusvõrgu väljatöötamises;
- kogub, analüüsib ja levitab parimate tavade ja praktikaga seotud teavet vaatluskeskusega koostööd tegevate spetsialistide vahel;
- töötab välja ja korraldab koolitusi intellektuaalomandi õiguskaitses tegelevatele riigiametnikele;
- korraldab ekspertide ja asjasse puutuvate kodanikuühiskonna esindajate erikohtumisi;
- teeb koostööd liikmesriikide tööstus- ja intellektuaalomandi valdkonnas tegutsevate asutustega intellektuaalomandi õiguskaitses seotud meetodite, oskuste ja vahendite arendamiseks ja edendamiseks ning töötab liikmesriikidega konsulteerides välja programme kolmandatele riikidele pakutava tehnilise abi ning koolituse kohta.

Ühenduse disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine

16.02.2012 kohtuasi C-488/10 (Celaya Emparanza y Galdos Internacional SA / Proyectos Integrales de Balizamiento SL)

Otsus on kättesaadav internetiaadressil <http://curia.europa.eu>.

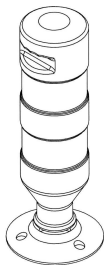
Kõnealuses kohtuotsuses analüüsiti, kas nõuet lõpetada disainilahenduse õigusvastane kasutamine saab esitada ka sellisel juhul, kui õigusi rikkuv disainilahendus on registrisse kantud ühenduse disainilahendusena.

Eelotsuse taotlusega sooviti teada saada, kas rikkumise lõpetamise nõuet võib esitada regist-

reeritud disainilahenduse omaniku vastu või tuleb selline nõue tunnistada vastuvõetamatuks ning rikkumise lõpetamise nõude esitanud isikul tuleb eelnevalt nõuda vastava disainilahenduse kehtetuks tunnistamist.

Vaidluse asjaolud

Õigusrikkumise lõpetamise nõude esitanud isikule (edaspidi hageja) kuulus ühenduse registreeritud disainilahendus, mis koosnes teetulbast – disainilahendus nr 000421649-0001 (taotlus oli esitatud 25.10.2005).

Registreeritud disainilahenduse näol oli tegemist tavalise plastist valmistatud esemega, mida kasutatakse ehitusplatside, teetööde jms tähistamiseks. Disainilahendus avaldati ühenduse disainilahenduste registris 13. detsembril 2005.

Kostjast äriühing Proyectos Integrales de Balizamientos SL (edaspidi kostja) turustas 2007. aasta lõpus sarnaseid teetulpi. Kuna hageja on seisukohal, et sellest tulbast jääv üldmulje ei erine ühenduse registreeritud disainilahenduse nr 000421649-0001 omast, palus hageja 2008. aasta jaanuaris kohtuväliselt kostjal lõpetada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine. Viimane eitas rikkumist, kuid nõustus siiski oma disaini muutma. 2008. aasta märtsis kordas hageja oma palvet lõpetada disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumine.

Kostja esitas 11. aprillil 2008 ühtlustamisametile taotluse registreerida ühenduse disainilahendus, mis koosneb samuti teetulbast, mida kasutatakse tee tähistamiseks. Disainilahendus avaldati ühenduse disainilahenduste registris 7. mail 2008 nr 000915426-001 all.

Hageja esitas seevastu Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitariale ühenduse registreeritud disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi, väites, et kostja poolt teetähise pakkumine, tutvustamine, reklaamimine, ladustamine, turustamine ja levitamine kujutavad endast nende õiguste rikkumist, mis on määrusega antud talle kui ühenduse registreeritud disainilahenduse nr 000421649-0001 omanikule.

Kostja vaidles disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagile vastu. Ta väitis eelkõige, et hagejal puudub õigus esitada oma ühenduse registreeritud disainilahendusest tulenevate õiguste rikkumise hagi, kuna kostja poolt turustatav teetulp on samuti ühenduse registreeritud disainilahenduse reproduktsioon. Ta väitis seega, et niikaua, kuni kõnealust registreeringut ei ole kehtetuks tunnistatud, on selle omanikul määruse kohaselt kasutusõigus, mistõttu selle õiguse teostamist ei saa pidada õiguste rikkumiseks.

Neil asjaoludel otsustas Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„Kas ühenduse registreeritud disainilahendusega antud ainuõiguse rikkumist käsitlevas vaidluses laieneb [määruse] artikli 19 lõikes 1 sätestatud õigus keelata kolmandatel isikutel disainilahendust kasutada mis tahes kolmandatele isikutele, kes kasutavad teisi disainilahendusi, mis ei jäta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet, või vastupidi on selle kohaldamisalast välja arvatud kolmas isik, kes kasutab talle kuuluvat hilisemat ühenduse registreeritud disainilahendust, kuni seda ei ole kehtetuks tunnistatud?“

Euroopa Kohus vastas esitatud küsimustele järgnevalt:

Nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta artikli 19 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et ühenduse registreeritud disainilahendusega antud ainuõiguse rikkumist käsitlevas vaidluses laieneb õigus keelata kolmandatel isikutel seda disainilahendust kasutada mis tahes kolmandatele isikutele, kes kasutavad disainilahendust, mis ei jäta asjatundlikule kasutajale erinevat üldmuljet, sealhulgas kolmandale isikule, kellele kuulub hilisem ühenduse registreeritud disainilahendus.

Seega leidis kohus, et selleks, et registrisse kantud disainilahenduse omanik saaks nõuda oma õiguste rikkumise lõpetamist, ei pea ta selle nõude eeltingimusena taotlema hilisema registrisse kantud disainilahenduse kehtetuks tunnistamist. Nõude saab esitada isiku vastu, kes on kantud hilisema disainilahenduse omanikuna registrisse.

Euroopa Kohtu seisukoht ühenduse kaubamärgi esitamise kuupäeva määramise osas

22. märtsi 2012 otsus C-190/10 (*Génesis Seguros Generales Sociedad Anónima de Seguros y Reaseguros / Boys Toys SA*)

Analüüsid eelotsuse taotluse küsimust, mis puudutas kaubamärgitaotluse esitamise järjekorra ja kuupäeva kindlaksmääramist, sedastas kohus järgmist:

Nõukogu 20. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 40/94 ühenduse kaubamärgi kohta (muudetud 27. oktoobri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1992/2003) artiklit 27 tuleb tõlgendada nii, et see ei võimalda lisaks ühenduse kaubamärgi taotluse Siseturu Ühtlustamise Ametile (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) esitamise kuupäevale arvesse võtta ka taotluse esitamise kellaaega minuti täpsusega, selleks et määrata kindlaks, kas üksugune kaubamärk on varasem siseriiklikust kaubamärgist, mille taotlus esitati samal kuupäeval, kuigi siseriikliku kaubamärgi registreerimist reguleerivate siseriiklike õigusnormide kohaselt on selles suhtes oluline taotluse esitamise kellaaeg minuti täpsusega.

Otsus on kättesaadav internetiaadressil <http://curia.europa.eu>.

Kohtuvaidluse põhjustanud asjaolud

Ühenduse kaubamärgi taotleja esitas 12. detsembril 2003 hommikul kell 11:52 ja 12:13 ühtlustamisametile elektrooniliselt kaks ühenduse kaubamärgi registreerimise taotlust: sõnamärgi Rizo registreerimiseks 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) klassidesse 16, 28, 35 ja 36 kuuluvate kaupade jaoks ning sõnamärgi Rizo, El Erizo registreerimiseks selle kokkuleppe klassidesse 16, 35 ja 36 kuuluvate kaupade jaoks.

Samal päeval kell 17:45 esitas Pool Angel Tomás SL Hispaania riigisisese kaubamärgi registreerimise ametile taotluse registreerida sõnamärk Rizo's nimetatud kokkuleppe klassi 28 kuuluvate kaupade jaoks.

Ühenduse kaubamärgi taotleja esitas siseriikliku kaubamärgi registreerimise taotlusele vastulause, kuna ta leidis, et tema poolt esitatud ühenduse sõnamärgid Rizo, El Erizo on siseriiklikust märgist varasemad.

Kuna vastulause lükati tagasi, esitas Génesis vaide, milles ta palus tuvastada, et temale kuuluvad ühenduse kaubamärgid on varasemad, tuginedes asjaolule, et nende kaubamärkide taotlus esitati elektrooniliselt 12. detsembril 2003 ning tema poolt esitatud kaubamärgid on varasemad.

Asja läbi vaatav siseriiklik kohus otsustas menetluse peatada ning esitas Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse taotluse:

„Kas [muudetud määruse nr 40/94] artiklit 27 võib tõlgendada nii, et selleks et määrata kindlaks ühenduse kaubamärgi ajaline prioriteet siseriikliku kaubamärgi suhtes, mille taotlus esitati samal kuupäeval, võib arvesse võtta mitte ainult kaubamärgi registreerimise taotluse ühtlustamisametile esitamise kuupäeva, vaid ka kellaagea minuti täpsusega (tingimusel, et selle kohta on andmed olemas), kui siseriiklike kaubamärkide registreerimist reguleerivates siseriiklikes õigusnormides peetakse taotluse esitamise kellaagea oluliseks?”

Euroopa Kohtu seisukohad

Küsimusele vastates märkis kohus esmalt, et ühenduse kaubamärgikord on autonoomne süsteem ning selle kohaldamine on sõltumatu mis tahes siseriiklikust süsteemist.

Järgmisena analüüsis kohus, kas ühenduse kaubamärgi taotluse kuupäeva määramisel tuleb juhinduda taotluse esitamise kuupäevast või tuleb täiendavalt lähtuda ka esitamise kellaajast, eeldusel et kellaaja määramine on *online-filing*-süsteemist lähtuvalt võimalik. Teiseks analüüsis kohus, kas liidu õigusega on vastuolus see, kui taotluse esitamise kellaagea võetakse siseriikliku õiguse alusel siiski arvesse, selleks et määrata kindlaks, kas ühenduse kaubamärk on varasem siseriiklikust kaubamärgist, mille taotlus esitati samal kuupäeval.

Vastuseks nendele küsimustele sedastas Euroopa Kohus, et kohustusega märkida kuupäev või päev ei kaasne tavapärases tähenduses siiski kohustust märkida kellaagea ning seda enam kellaagea minuti täpsusega. Järelikult, kuna muudetud määruse nr 40/94 artiklis 27 puudub otsene viide ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise kellaajale minuti täpsusega, ei pidanud ühenduse seadusandja neid andmeid vajalikuks, selleks et määrata kindlaks ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise hetk, ning sellest tulenevalt see, kas kõnealune kaubamärk on mõnest muust kaubamärgist varasem. Kohus märkis, et kui ühenduse seadusandja oleks leidnud, et ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise kellaagea minuti täpsusega tuleks arvesse võtta selle taotluse „esitamiskuupäeva” koostisosana muudetud määruse nr 40/94 artikli 27 tähenduses, oleks selline täpsustus pidanud sisalduma määruses nr 2868/95.

Selles suhtes ei võimalda asjaolu, et ühtlustamisameti veebilehel leiduva teabe kohaselt on ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise kuupäev see kuupäev, mil muudetud määruse nr 40/94 artiklis 26 nimetatud dokumendid esitati ühtlustamisametile Kesk-Euroopa aja (GMT+1) järgi, siiski järeldada, et taotluse esitamise kellaagea minuti täpsusega on asjakohane selleks, et määrata kindlaks, kas kaubamärk on varasem.

Märgitud kellaagea võimaldab kindlaks määrata üksnes kuupäeva, mil taotlus ühtlustamisametile esitati. Samuti ei oma tähtsust asjaolu, et ühenduse kaubamärkide registreerimise taotluste elektroonilise esitamise korral fikseerib ühtlustamisamet faktiliselt nende taotluste esitamise kuupäeva ja kellaaja. Muudetud määruse nr 40/94 artiklis 27 sisalduv mõiste „ühenduse kaubamärgi taotluse esitamiskuupäev” eeldab, et võetakse arvesse ühenduse kaubamärgi taotluse esitamise kalendripäeva, kuid mitte kellaagea minuti täpsusega.

Mis puudutab kellaaja minuti täpsusega arvessevõtmist siseriikliku õiguse kohaselt, siis märkis kohus, et kuigi riigisisesele on igal liikmesriigil õigus kehtestada oma kaubamärgimenetluse õigusnormid, tooks liikmesriikide erinevate praktikate rakendamine kaasa õigusliku ebakindluse ühenduse kaubamärgi omanikule.

Seega kokkuvõttlikult leidis kohus, et varasema õiguse väljaselgitamisel tuleb samal päeval esitatud kaubamärgitaotluse kuupäeva määramisel lähtuda kaubamärgi esitamise kuupäevast, seda isegi juhul, kui tegelikult on võimalik kindlaks määrata kaubamärgitaotluse esitamise kellaeg.

OHIM

Office for Harmonization in the Internal Market

Avenida de Europa 4,
E-03008 Alicante, SPAIN
Fax +34 96 513 1344

Tasuta konsultatsioonid:

e-post information@oami.europa.eu

tel +34 96 513 9100

Patendiamet

Patendiamet
Toompuiestee 7,
15041 Tallinn

Tasuta konsultatsioonid:

e-post kaubamark@epa.ee

tel 627 7937

e-post disain@epa.ee

tel 627 7926